

EI FAR

Les fuetades de llum es repetien, xopes, pausades i constants, en uns esclats de llum fugissers que s'esvaïen en l'horitzó. I es tornaven a veure, rampelludes, amb la mateixa cadència i braó, una i altra volta. Feia estona que, damunt l'onada fosca que es botia i es desinflava, la mar balancejava un bot perdut en la foscor d'una nit mòbil i crispada, sense rumb ni llums de navegació, verds o vermells. Tot capejant la tempesta, la teranyineta maldava per allunyar-se dels ganivets de les roques que encimbellaven les onades, que n'esbudellaria la quilla i l'enfonsaria entre els esculls.

Al vaixell, sorprès per una violenta tempesta mentre tornava de pescar a l'encesa, se li havia aturat el motor i anava cap a una dissort atterradora: la fita letal i abrupte, rosta i escarpada, que s'alçava davant seu.

Els homes de bord lluitaven amb vigoria contra l'adversitat. En Llum, el patró, conegut per les seves idees brillants, i la seva fal·lera d'explicar rondalles lluminoses i riques com els dolls constants que nodreixen la terra. En Llantó, senzill, bonàs i franc, que espargia una aurèola d'assossec i calma interiors amb una intensitat meravellosa. I en Foc, el motorista -l'únic que no ventava cops de rem, capficat a arrabassar alguna guspira d'il·lusió de la màquina callada-, era, de tots tres, el més impetuós i inconformista. Cap d'ells, prudents i respectuosos amb la pesca i amb la natura, no s'havien trobat mai amb cap tràngol semblant. Havien mantingut sempre que era en les situacions més adverses on es

coneixien millor els caràcters dels homes. Per això, malgrat la por i la desesperació, s'agafaren a la seva paraula com un ferro roent. El destí els convidava, al llindar de la mort, a fer el pas: de la teoria del llumener a la pràctica més diàfana; i s'afanyaren a demostrar la seva vàlua i predisposició. En Llum hi posà la confiança i la il·lustració; en Llantó, la serenitat i la calma; i en Foc, l'habilitat i la determinació.

Malgrat tots aquests esforços, però, l'embarcació, empesa per les onades d'una mar furiosa i embravida, continuava menant-los cap als secanys amb una empenta que perbocava foscors, esquitxos i sacsejades.

El far seguia ruixant el cel amb una lletania de blancs i foscos, amb una fulgor neguitosa que il·luminava, com un tel pàl·lid i vaporós, el patetisme de l'escena. Lluitaven amb valentia, i quan l'ànim començà a candir-se, sentiren l'espetec a popa i el motor s'engegà de sobte. Els pescadors, alleugits, redreçaren l'embarcació amb dificultats i s'allunyaren de l'antina. Van festejar-ho amb una cridòria d'alegria, mentre li esgarrapaven una bona distància a la mort. Fins que el motor es tornà a aturar, i hagueren de tornar de pressa a la feina. Amb el pànic i l'aflicció continguts a les cares, però amb la ferma determinació de qui creu que pot matar un malson amb una processó i sortir del calvari a cops de rem. Estaven espantats, però eren prou valents per fer el cor fort i no abatre, així, el coratge dels altres. Tots depenien de tots, i cadascun dels tres amics confiava en els altres.

Al cim de la torre refulgent, rera la vidriera que s'enlluernava, en Llumeta observava l'oracle de la tragèdia propera. En els terminis amb què els tornassols

esquinçaven la foscor, i en l'abundor de sospirs i planys en veure que no hi podia fer res. Tot i ser-ne conscient, baixà amb la llanterna, i s'apropà amb cura al cingle, vora el penya-segat: la teranyina es dirigia de dret cap als rompents; i el farer sacsejava la llanterna a la mà, horroritzat. I és que ja només podia ser l'espectador d'un desenllaç fatídic imminent.

Els espadats brillaven tènueament sota l'esquitx flamíger, majestuosos i amenaçadors; i els mariners seguien lluitant contra la terbolina. El desesper s'amarava cada vegada més del buit alternat al mirall apagat del far, quan no era centellejat pels assots lumínics. El ritme, el temps i la distància acceleraven els batecs dels seus cors, i lluïa més la grossor esmorteïda de l'abatiment que el cristal·lí torrent del somni. En Llum, l'amic d'explicar llegendes i rondalles, volgué treure's llavors el temor que li afitorava l'ànima, i els explicà entre els esbufecs motivats per l'esforç, aquesta contarella breu:

-
- *Expliquen que una vegada ...uns mariners que es trobaren... en un cas semblant al nostre, ... quan ja pensaven llançar-se a l'aigua, ... el far que il·luminava el cel a dolls ... s'apagà, i la tempesta s'apaivagà ...fins a calmar-se, com un miracle...*
- *Llum, recollons! ... -proferí en un crit en Foc, que era llampada i tro i no podia despendre's d'aquells rampells elèctrics i sons tan vehements-, clava amb més força el rem a l'aigua, i deixa't de romanços!*

En Llum buscà suport en la bassa lucífera de la mirada d'en Llantó, el més

càndid i crèdul de tots tres; i s'entristí en veure-hi reflectida un tel d'escepticisme. Fou precisament en aquest instant, justament en el moment d'aclucar els ulls, confús, que en Llum va esclatar en un crit massa eufòric -si hem de jutjar el panorama que se'ls acostava-, i els deixà anar: *Fins que al cap de poc temps ... es tornà a encendre! Que no em deixeu ... acabar cap història, coi!* - els etzibà, amb la fulgència de la dignitat i la guspira d'aquella fe que ens empeny a creure que l'infortuni es pot evitar. Llavors, al cap d'una espurna de no res, quan la tempesta era més virulenta i l'escull més proper, la deu fulgurant del far s'estroncà i la llàntia de l'esperança quedà suspesa i a les fosques, davant del faralló. Els estels titil·laven amb més intensitat, amb uns calfreds encesos que acomboiaven inútilment la peremptòria desfeta que eren a punt de viure. Fins que en un últim cluc d'ull més llarg, la font es tornà a adollar; s'engegà el motor i no es tornà a aturar; i el rovell roent començà a fregir l'horitzó. El crit exultant i eixordador que acompanyà el desvetllar del breu clucull del far, es podria comparar amb l'esclatxa al cel, en ziga-zaga, i amb el so esquerp del tro que ve després: el temps en què en tots es fongueren en una abraçada sonora i ardent. Quan amarraren la teranyina al moll i caminaven cap a casa, el sol lluïa al cel amb tota la seva esplendor. Els pescadors abraçaren les mullers i alçaren el fanal lluent de la fantasia, l'amor i l'amistat; i la correntia rutilant i viva al torrent de la concòrdia, la fe i la valentia. La gratitud de viure i somniar cada dia. Aquella lluernia immensa, aquell menut incendi que ens permet escollir el més important a la vida. La il·lusió, la noblesa i l'esperança, les alimares que ens il·luminen els sentits i ens guien en la dissort. La claror ens fa més bons; i la brasa que no

confon el negre absurd amb l'atzur blau a l'horitzó, més forts. El gresol ardent i la celística guaridora que ens escalfen, i que haurien de fer-nos, a tots, menys pampallugues .

Esteve Sala i

Casellas

(1r Premi VI Certamen literari de relat breu de Santa Eulàlia de Ronçana, maig 2015)